

אין מצב מבין יותר לכתבתיאטרון מי אשר לשמוע הצהרות נבונות מפי שחקן, לפני שזה מתכוון לתפקיד מסוים, ואחר כך לראות אותו על הבימה, ולחפש לשווא את מימוש התורה שבכלפה.

אלא שלמרבית הצער, מתורגלים כתבתיאטרון תיאטרון בחוויות שכאלה, ולכן לא היתה ז'אנר דאנק. בתיאטרון הבימה, משום הפי תעה מרעושה לרבים מהם. אומנם, כולם התכוונו להצגת יוקרה חשובה, וגילה אלמ גור שיתרה על זמנת הנערה הכפרית הפשוטה שנתפסה ל"אדיאה פיקס", אותה התכוון ננה לגלם בתפקיד הראשי, אבל מעט מאוד מכל זה זכה להגיע לקהל.

המחזה של ג'ורג' ברנרד שאו, הנחשב עליידי רבים לטוב שכתב אי פעם, ניסה להוכיח כי העולם אינו מסוגל ואינו מוכן, אי פעם, לקלוט פרט החורג מן המסגרות המקובלות, אפילו אם יש בפרט זה משום הברכה לחברה כולה. ועם כל החשיבות שיש בדמותה של ז'אן ד'ארק, העיקר במחזה הוא דווקא התגובות שהיא מעוררת סביבה.

אלא שהבמאי מייקל מיצ'ם העדיף להציג את הטרגדיה האישית של הנערה חודרת האמונה המיסטית, שאיש אינו מבין לרוחה, כשהדגש על הטרגדיה. ואילו הרוח המיסטית פרחת לה ואיננה.

ועוד: ג'ורג' ברנרד שאו נודע כאיש שנון מאין כמותו, ואפילו אלה המפקפקים בערכו האידיאולוגי, או בכוחו כמחזאי, מוכרחים להודות בכשרונו לכתוב דיאלוגים חריפים, אבל קשה לנחש תכונות אלה לפי ההצגה הבחימה. מאחר והשחקנים מצליחים לקבור



אלמגור בז'אן ד'ארק לפני זה, לא אחרי

כל הברקה בולטת חריגה, במישחק כבד ובחוסר-דמיון ביולטי.

התפאורה והתלבושות (רובין פידוק) אמנם נאות ומרשימות, אבל מה שנוגע להצגה, נדמה כאילו הוכנה בחופזה. זאת אפי שר להסיק מן העובדה שהשחקנים, חת לבנות דמויות של ממש, חוזרים ונורמים בזכרונות העבר שלהם ודולים מהם דפוסים ישימים.

גילה אלמגור קרובה הרבה יותר לפיטר פן מאשר לז'אן ד'ארק, ואילו נסים עזיקרי מתרוצץ בלא הרף כאילו יש לו "יתוש בראש", במקום תפקיד של שאו.

לשאור השחקנים יפה השתיקה.

תיאטרון ערבי בא

לתיאטרון לאומי

ביום ו' הקרוב יוכה האולם הקטן של הבימה באירוע אמנותי מיוחד-בימיו. מי יתן וייאמר על כך בעתיד: מאורע שעשה היסטוריה.

התיאטרון הלאומי יארח כאן, בפעם ה-ראשונה, תיאטרון ערבי — התיאטרון הערבי לה מחפיה, שיציג את הסערה מחזה מאת מחמוד דיאב.

דיאב הוא סופר מצרי בן-זמננו, וגם ה-

מי שרוצה להיות זמר מיקצועי

בארץ — מזוכיסט או משוגע

אם אתה רוצה להיות זמר, בארץ, סימן שאתה מזוכיסט, סתם טיפוס המחפש לו צרות.

זה נכון שבצבא תעשה חיים, יחסית. תהיה ה"מיספר" של להקת פיקוד-האג"ם התיכון. אם תצליח להיחזק אל פסטיבל ה-זמר, יתכן אפילו שתעלה על תקליט לא-בכונה. אם תהיה די תוסס ורענן, יכניס אותך אמרגן זריו ומאורגן לתוך איוו עיסקת-חבילה שמנה בהיכל-התרבות, שם תזכה, בין מערכון לבדיחון, גם לשיר עו"ה הפעם את השלאגר שלך. הרי הוא כבר שמונה שבועות (!) בראש מיצעד-הפזמונים ו-אתה תהיה שער צענוני בלהיטון.



אלברשטיין

אחרי שמונה חלטורות בטינומה ביום-העצמאות, מקום 3 יחד עם הילדה פנינה-לה פסטובי-הפעוטים, שיר על שמגן בן-צענת וגיהוק אחד לבני-הנעורים בטלוויזיה — תהיה לך מכונית-ספורט צהובה עם נקודות סגולות, ופנטהאוז בשיכון בבלי.

בשעה שתחכה בתור לרוקטור אף-איוו-גרוך, כדי שיתקן לך את היבלת שתצמח לך על מיתריה-קולי, כתוצאה ממאמץ-יתר ומשימוש לא-נכון בכליה-הנגינה שלך (הרי אף אחד לא ידריך אותך איך להשתמש בה לטובתך) תשמע מפי הילדים בני 10-6, חולי הנולת-הכרונית שבחדר-ההמתנה, שיש להם כבר אלוהים חוש וחתיך, שקפץ ישר מן המקום 78 (במיצעד, שבסופו שערך) למקום מס' 1.

המלך מת — יחי המלך!

ברגע זה יתחזק לך שהברירה בידך: או לקבץ נדבות במדרגות הנעות של כיכר מגן-דוד, או לרוץ לאוניברסיטה ללמוד משפטים. עורך-דין זה מקצוע שתמיד אפי שר לעשות אחרו משהו.



נבואת חורבן זו אינה מקורית. היא שחוקה מרוב מציאות. היא באה להדגיש עד כמה צריך להעריך טיפוסים משוגעים כמו חתה אלברשטיין, הרוצים להיות דווקא זמר-ים. דווקא מקצועיים. דווקא בארץ.

המיוחד בחתה הוא שהיא לא רק עקשנית, אלא גם חוצפנית. כהוכחה לכך — תוכניתה החדשה, תוכנית-יחיד בתיאטרון בימות. וכי מי בלי חוצפה, היתה מעזה להגיש תוכנית, מורכבת רק משירים, בלי בדיחות-קישור, בלי מונולוגים חכמיים, בלי שמץ של חלי-טורה, בלי המצאות גאוניות, שנאפות בור-במקום ובר-ברגע.

והנורא מכל: היא תיכננה את תוכניתה עד לפרט האחרון, והאזינה לבמאי (צדי

מחזה מתרחש בימיו, לא הרחק מקהיר. בכפר קטן מצפים לבואו של מי שהיה בעל-ינכסים ובעל-שם, חסין אבר-שמא, שגא-טר בעוזן רצח לפני עשרים שנה. מאז שדרו אנשי הכפר את רכושו, התגללו לילדי, ו-חיפו על הרוצח האמיתי.

השמועה כי אבר-שמא צריך לחזור הופכת את הכפר על-פיו. מצפון ומוסר-כליתי של שכנים, אויבים וידידים מתעורר.

מזכיר את ביקור הגברת הזקנה? אין זו אלא הוכחה לכך שהבעייה המרכזית, מצפון מול נקמה, אינה בעייה של מקום וזמן. גם לא בעייה של עם ומדינה, לאום ושפה. מה שבא להוכיח כי לפני הגבולות והמגי-בלות שייצרו לעצמם האנשים, היה קיים טבע האדם. אין זה אלא סימלי, שעם הת-גברות המחשבה על שלום אפשרי במרחב, בא להבימה תיאטרון ערבי, בהדרכת ה-משותפת של שני במאים, יהודי וערבי. ה-ערבי — אדיב ג'השאן, הוא תלמידו לשע-בר של הישראלי, ג'ורא מנור, היום שותפו לבימוי ההצגה.

אומר מנור: "על רקע המאורעות המזע-זעים במרחב גרמה לי העבודה להרגשת-מה של עשייה חיובית ביחסי שני העמים, שירי."

צרפתי), שהכתוב לה אפילו את התנועה הספונטאנית בשורה 4 של שיר מס' 5, נעזרה במנהל מוסיקלי (אלכס וייס) בתאורן מיקצועי ובארבעה נגנים, שלמרבית הבושה אפילו עשו איתה חזרות.

לכן, גם אם התוכנית איננה כליל-השלי-מות, גם אם ישנם פה שום מחזים שלא

...משום כך אפשר להעניק לאושיק לוי ציון לשבח על אומץ-לב ודבקות במטרה. היעד שהוא כבש זהו — תקליט מאריך-נגן, נשמע קל ופשוט. האימננס?

מי שנתן פעם את דעתו על מצבו הנפשי והכלכלי של שוק התקליטים הישראלי היה מסכים שלעשות תקליט עברי-מקורי, פירושו ללכת עם הראש בקיר. ממש כמו מלחמת ששת-הימים.

מה שמצחיק יותר מכל הוא שאוייבך האמיתיים יהיו ה-מרוויחים העיקריים בעניין, בעלי חברות התקליטים.

אלא שהם מרוחי-חים רק להלכה. ו-מדוע רק להלכה? כי שוק-התקליטים הישראלי הוא מטרף, כמו המצב הביטחוני. לעולם, גם אם תהיה מומחה-מכירות של מכון התקנים, או מצעיד פיומנים מדופלם ברדיו, לא תדע מה יימכר ומה יישאר על המדפים ככתולה זקנה.

אפילו מיצעד-הפזמונים משפיע אולי על החלטורות, אבל אינו מוכר תקליטים. וכי למה יקנה הילד תקליט, אם מנגנים לו אותו ברדיו מן הבוקר עד הערב?

הטלוויזיה? בכל העולם היא מעודדת את חודעת התקליטים, כאן היא הורידה אותה שאולה.

למה, אם כן, ייסתכנו מנהלי חברות-התק-ליטים, שרובם אינם חסו-חלילה מבינים במוסיקה דווקא, להסתכן בהפקות שאינן רוחניות?

מה עוד שלהפיץ תקליטים בדרך הולמת, אינם יודעים. זהו מיקצוע.

בא לו זמר משוגע כמו אושיק (אחרי של לוליק, וחבר התאומים לשעבר), ורוצה לבחור שירים, (ובצעד זה צריך לשלם) להוי מין עיבודים (צריך לשלם) דורש יותר מ-שלושה נגנים (צריך לשלם), רוצה הקלטה טובה (צריך לשלם), ועוד רוצה הפירחת

הדרים בארץ זה. שיתוף-פעולה זה הוא, כמובן, רק צעד קטן ביותר. אבל זהו, ל-דעתי, צעד בכיוון הנכון."

תדרין

תיאטרון

ביוגרפיה (הקאמר): לאוהבי הצגות שיש בהן ברק טכני, תמליל מחוכם (מקס פריש), בימוי מחוכם (ליאופולד לינדברג), עיצוב במה (ארגון אדר), ומישחק טוב של יהודה פוקס ועודד תאומי, כולם באים ל-שחק באפשרות של: מה היית עושה אילו היית את חייך מחדש.

הכסאות (הבימה): שני זקנים מסכמים את חייהם בפני 45 כסאות ריקים על ה-במה. ההצגה, לפי יונסקו, עד הפרט האחר-רון, מישחק מצויין.

פר גינט (הבימה): הצגה יותר מעניינת משהיא טובה, בגלל תפיסה חדשה של ה-במאי (יוסי יורצ'אלי) ועיצוב הבמה (דויד שירי).

תקום טוב באהצע

צמחו מאופייה ומטבעה של הזמרת, מעב-רים קטנים לא-חלקים או מאומצים — למ-רות שהיא לא הסקס הקטיפתי של ג'ולייס גרקו, או הסקס החתולי של ארתה קיט, הרי היא בהחלט זמרת עם ראש, עם טעם, ועם שאיפה בלתי-רפוסקת למיקצועיות.

ועל כך אפשר אצלנו גם להוציא-להורג.

...ומי שרוצה להוציא תקליט

בארץ — קבצו ועקשו

שגם המעטפה תהיה אנושית, ושהצבעים לא יהיו מטושטשים.

יוצא שהזמר, אם הוא עקשן ורוצה להג-שים דבר מוזר כזה כמו תקליט, צריך גם לחזור על פתחי המחברים (ומי שטוב בהם הוא באופנה, ומי שבאופנה לא כותב למען האמנות בלבד), גם לממן בעצמו את העיבו-דים, גם לתכנן את המעטפה, ואחר-כך גם לעשות לעצמו מסעות-פרסום דרך הכרים בעיתונים וברדיו. ישנם מעטים כאלה, ה-עושים טובות חינום. ואילו סוכנים-אישיים (פרסונל-מנדר) אין בארץ, ומתבררת התק-ליטים אין לצפות ל"מסעות הרצה" כדוגמת ארצות אחרות.



מכל הטעמים האלה, אין אלא לראות את קצת שקט, תקליטו החדש של אושיק לוי, כתוצר אמין של "עשה זאת בעצמך", ש-גול שנה טובה של חיוטושים, ריצות, תחנו-נים ובקשות מבעליו. ואם אחרי הכל, יש בו כמה פיומנים טובים, כמו "אין מלים", או שני שירים יפים של שלום חנוך, הרי "שתי אחיות", "קצת שקט", "חווה לך ברח", גם אלה לא הגיעו בקלות.

"חווה לך ברח" (רוטבליט-חנוך) הוא דוגמה טיפוסית לחוסר הבנתם של מנהלים מיסחריים בחברות-ההקלטה. רק מעטים זוי-כרים כי אף אחד לא רצה להקליט את השיר הזה, שהיה גם שקט, גם מקורי וגם יפה. אחרי המלחמה הוכיח אושיק שהקהל אוהב לפעמים גם שירים כאלה. ואילו את שני השירים של שלום חנוך סחט ממנו ממש, לבילה האחרון לפני שהחנך נסע ללונדון. כי כששלום חנוך הבטיח לאושיק שירים, עוד לא היה כלייך עסוק. ופתאום התברר שכולם רודפים אחריו, וכבר לא היה לו זמן בשביל אושיק.

העיקר, תקליט כבר יש. עכשיו צריך לשבור את הראש איך לשלם את החובות.



השושנה המוקעקעת (הבימה): טני סי ויליאם המלגלו, הופך לסנסי ויליאמס המשעמם, חוז מכמה רגעים קומיים טובים של מרים זוהר ואלי כהן.

מנדרגולה (התיאטרון העירוני חיפה): ההצגה המרעננת של השנה, בזכות עבודת צוות ובמאי (מייק אלפרס).

מעבר לגבולין (הבימה): י.ח. ברנר אקטואלי במשמעות הפילוסופית שלו, אבל עדיין קשה לעיכול. ההצגה מעניינת, ואפילו מעניינת מאוד בחלקה השני. (בימוי יוסף מונדי).

פרפרים הם חופשיים (גודיק): הצגה מכרזת ומצחיקה, בזכות הסיפור ה-כתוב כפינג'פונג של בריחוח, והמבצעים: רחל מרכוס, תיקי דיין ומוטי ברקן.

בתישבע (להקת המחזל): תוכנית חד-שה, ובה כוריאוגרפיה חדשנית וגם ישראל-לית-מקורית (מירהילה שרון), מוגשת במיק-צועיות עם כמה סולנים מבריקים (רינה שינפלה, נורית שטרן, אהוד בן-דוד ורחי-מים רון).